

Bruksela, dnia 3.8.2016 r.
SWD(2016) 267 final

DOKUMENT ROBOCZY SŁUŻB KOMISJI

STRESZCZENIE OCENY SKUTKÓW

Towarzyszący dokumentowi:

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie ustanowienia wieloletniego planu w odniesieniu do stad dennych w Morzu Północnym oraz połowów eksploatujących te stada, uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 676/2007 i rozporządzenie Rady (WE) nr 1342/2008

{COM(2016) 493 final}
{SWD(2016) 272 final}

Niniejszy dokument zawiera sprawozdanie z oceny skutków dotyczące wniosku w sprawie wieloletniego planu zarządzania obejmującego stada denne w Morzu Północnym. Wieloletnie plany zarządzania okazały się bardzo wartościowe z punktu widzenia zrównoważonego zarządzania zasobami ryb. Dzięki ustanowieniu zasad eksploatacji stad oraz związanych z tym środków potrzebnych do zarządzania sektorem gospodarki rybnej w odniesieniu do określonego celu plany te gwarantują stabilność i przewidywalność, zapewniając jednocześnie eksploatację stad ryb w ramach uzgodnionych limitów.

Obecnie połowy denne na Morzu Północnym regulują dwa plany zarządzania, które nie są spójne z nową WPR_{ryb} ustanowioną na podstawie nowego rozporządzenia podstawowego (rozporządzenie (UE) nr 1380/2013) w 2011 r. W jej wyniku na rybaków prowadzących połowy gatunków dennych na Morzu Północnym (głównie MŚP i mikroprzedsiębiorstwa) narzucono obowiązek przestrzegania uciążliwych przepisów. Państwa członkowskie i zainteresowane strony, których to dotyczy, od 2011 r. występowały o nowe ramy zarządzania. Wynik oceny *ex post* planów był negatywny również dlatego, że nowy zbiór zasad ustanowiony na mocy rozporządzenia podstawowego, tj. obowiązek wyładunku wszystkich połowów oraz zarządzanie wszystkimi stadami w sposób zrównoważony zgodnie z zasadą MSY, stwarza możliwości skuteczniejszego zapobiegania przełowieniu i odrzutom. Jeżeli jednak nie zostaną przyjęte dodatkowe środki łagodzące negatywne skutki obowiązku wyładunku w połowie wielogatunkowym, rozporządzenie podstawowe przyczyni się do niedostatecznej eksploatacji stad ryb z chwilą wejścia w życie obowiązku wyładunku w odniesieniu do połowów dennych na Morzu Północnym, a zatem będzie zagrażało efektywności ekonomicznej zainteresowanych przedsiębiorstw rybackich.

W celu rozwiązania problemów, o których mowa powyżej, skutkami niniejszej inicjatywy powinny być: (i) ograniczenie ryzyka niedostatecznych połowów, (ii) ustanowienie docelowych wskaźników śmiertelności połowowej jako F_{MSY} , (iii) ustanowienie środków ochronnych w celu zachowania zasady ostrożnego zarządzania zasobami zaleconego w rozporządzeniu podstawowym, (iv) ułatwienie wdrożenia obowiązku wyładunku, (v) ustalenie niezbędnych ram wdrażania regionalizacji w obszarze Morza Północnego oraz (vi) likwidacja systemu opartego na dniach przebywania na morzu.

Dzięki przyjęciu jednego planu mającego zastosowanie w odniesieniu do wszystkich połowów dennych na Morzu Północnym inicjatywa ta zapewni bardziej konkretne, przejrzyste ramy na potrzeby osiągnięcia zrównoważonego zarządzania rybołówstwem zaleconego w rozporządzeniu podstawowym oraz pozwoli uprościć obecnie obowiązujące bardzo skomplikowane przepisy.

Rozważono cztery warianty ustawodawcze. Dwa z nich („Brak zmian w polityce na poziomie UE” oraz „Zmiana istniejących planów zarządzania”) zostały odrzucone na wczesnym etapie.

Dwa inne warianty (Wariant 1 – zarządzanie w oparciu o rozporządzenie podstawowe oraz Wariant 2 – ustanowienie jednego wieloletniego planu dotyczącego połowu wielogatunkowego) poddano bardziej szczegółowej analizie. Rozważono szereg podwariantów wariantu 2 dotyczących: (i) wyznaczania obszarów, (ii) wyboru metody ułatwiającej wprowadzenie obowiązku wyładunku, (iii) wyboru wskaźników F_{MSY} , (iv) wyboru gatunków objętych planem, (v) terminu osiągnięcia F_{MSY} oraz (vi) ram

czasowych w odniesieniu do odbudowy stad do poziomów ostrożnościowych. Wybór preferowanego wariantu w odniesieniu do pierwszych czterech zmiennych był możliwy w oparciu o analizę jakościową. Ostatnie dwie zmienne poddano ilościowej ocenie skutków oraz porównano z wariantem 1.

Preferowany jest zatem wariant 2 (jeden wieloletni plan dotyczący połowu wielogatunkowego), zgodnie z którym F_{MSY} zostanie osiągnięty najpóźniej do 2020 r., a stada zostaną szybko odbudowane do poziomów ostrożnościowych (w ciągu 5 lat). Po osiągnięciu F_{MSY} w odniesieniu do któregośkolwiek określonego stada eksploatacja tego stada nie może przekroczyć F_{MSY} .

Do zainteresowanych stron, które aktywnie uczestniczyły w konsultacjach społecznych, należą przedstawiciele organizacji ds. rybołówstwa, naukowcy, organizacje pozarządowe zajmujące się ochroną środowiska oraz organy administracji państw członkowskich objętych planem. Zdecydowana większość zainteresowanych stron i państw członkowskich poparła Wariant 2 – jeden wieloletni plan dotyczący połowów wielogatunkowych na Morzu Północnym. Zainteresowane strony wyrażają mocne poparcie dla tego wariantu, ponieważ nowy wieloletni plan zapewni ramy umożliwiające elastyczne, regionalne podejście do zarządzania uzależnionego od wyników. Istnieje powszechna zgoda co do tego, że obecne plany nie są odpowiednie do tego celu.

Preferowany wariant (jeden wieloletni plan dotyczący połowów wielogatunkowych na Morzu Północnym) jest o wiele bardziej efektywny pod względem możliwości realizacji wszelkich celów inicjatywy niż wariant 1 (rozporządzenie podstawowe). W porównaniu z wariantem 1 preferowany wariant ma pozytywny wpływ na środowisko. Zasadniczo, w porównaniu z wariantem 1, skutki gospodarcze i społeczne są także pozytywne. Preferowane podwarianty „osiągnięcie F_{MSY} najpóźniej do 2020 r.” oraz „pięcioletni okres odbudowy” dodatkowo przyczyniają do pozytywnego wpływu na środowisko. Konkretnie rzecz biorąc, ryzyko wyniszczenia stada zostanie ograniczone, a średnie wartości biomasy ulegną zwiększeniu. Z gospodarczego punktu widzenia rentowność zasadniczo wzrośnie, głównie z powodu ograniczenia kosztów zmiennych oraz dzięki dostępności zasobów połowowych. Ze społecznego punktu widzenia ulegną zmniejszeniu obciążenia administracyjne spoczywające na MŚP i nie zostaną utracone miejsca pracy.

Preferowane podwarianty „osiągnięcie F_{MSY} do 2020 r.” oraz „pięcioletni okres odbudowy” nie pociągają za sobą żadnych kosztów gospodarczych ani społecznych.

Zdecydowana większość przedsiębiorstw w sektorze połowów dennych na obszarze Morza Północnego i przetwórstwa tych gatunków dennych to MŚP lub mikroprzedsiębiorstwa (98 %). W obecnym systemie przedsiębiorstwa, w szczególności MŚP, ponoszą wysokie koszty ekonomiczne działalności gospodarczej; straty te powodowane są zbyt skomplikowanymi przepisami i w przyszłości będzie można ich uniknąć (bezpośrednie korzyści wynikające z uproszczenia). Zrównoważona eksploatacja przyczyni się do większej rentowności, co doprowadzi do poprawy wyników gospodarczych. Rybacy będą mieli większą swobodę w podejmowaniu decyzji, gdzie i kiedy dokonywać połowów. Wszystkie koszty wdrożenia nowej WPRyba kwalifikują się do finansowania w ramach Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego.

Przepisy zostaną uproszczone dzięki wycofaniu obecnych planów zarządzania i zastąpieniu ich jednym planem. Zaangażowanie zainteresowanych stron i państw członkowskich ulegnie zwiększeniu, ponieważ nowy plan zapewni funkcjonowanie innowacyjnego instrumentu regionalizacji opartego na wynikach.

Ważne jest, aby polityka została poddana przeglądowi po 5 latach i to dopiero po pełnym wprowadzeniu obowiązku wyładunku, aby uwzględnić wpływ, jaki może ona wywrzeć na spójność ustaleń polityki z celami WPRyb.